

Gäller för: Verksamhet Kirurgi Sahlgrenska

Innehållsansvar: Magdalena Granung, (maggr), Verksamhetsutvecklare

Godkänd av: Andreas Muth, (andmu), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-03-24

Giltig till: 2028-03-16

Operation - Preoperativa hudförberedelser

Revideringar i denna version

2026-03-16 Ändrat titel och icke fungerande länk till vårdhygien.

Syfte

Att beskriva preoperativ hudrengöring samt identifiera vilka patientgrupper som skall förberedas med klorhexidin (Descutan®) och vilka patientgrupper som enbart tvättar sig med hudrengöringsmedel.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund och Metod

Denna rutin är ett avsteg från Vårdhygiens rutin - Preoperativ helkroppsdessinfektion och gäller endast för patienter där VO kirurgi Sahlgrenska är opererande enhet.

- SU Kirurgi Akut buk och trauma
- SU Kirurgi Bröst- och melanomkirurgi
- SU Kirurgi Endokrin- och sarkomkirurgi
- SU kirurgi AMIK
- SU Kirurgi Övre abdominell kirurgi

Preoperativ tvätt skall genomföras noggrant och omfatta hela hudkostymen inkluderande hårbotten, naglar, genitalia, navel och rygg. Patienterna skall genomgå dubbeldusch vilket innebär två intvålningar under samma duschtillfälle, för att få bort äldre epitelceller vid förstaintvålningen. Efter helkroppstvätt skall patienten ta på rena kläder och sängen skall vara renbäddad. Vid akuta operationer anpassas helkroppstvätten till patientens tillstånd. Antal duschar samt vilken tvål

som används anges i Orbitschecklista, för kännedom till operation (t.ex. Descutan 2x2, Descutan 2x3 eller vanlig tvål 2x2).

Klorhexidin dusch (Descutan®) reducerar mikroorganismer på huden, detta är viktigt för specifika patientgrupper. För patienter enligt nedan rekommenderas minst två dubbelduschar med klorhexidin inför operation. Håret tvättas bara en gång med samma medel. Klorhexidin dusch (Descutan®) har en påbyggnads effekt vid upprepad rengöring och effekten sitter kvar 5–7 dagar. Stryks operationen och patienten planeras åter inom denna tidsintervall, så räcker det med en dubbeldusch inför operation.

För övriga patientgrupper saknas det evidens för att klorhexidin dusch har effekt. Dessa patienter skall tvätta hela kroppen med hudrengöringsmedel (flytande tvål eller duschgel). En dubbeldusch på kvällen samt en dubbeldusch på morgonen, håret tvättas bara en gång.

Kirurgi där preoperativ klorhexidindusch inte skall göras

Kirurgi utan implantat exempelvis bröstkirurgi, öppen och laparoskopisk bukkirurgi, halskirurgi, mjukdelskirurgi förbereds inte med dubbeldusch med klorhexidin utan dusch med tvål enligt ovan.

Infektionskänslig kirurgi där preoperativ klorhexidindusch skall göras

Sammanfattningsvis gäller att ingrepp där man preoperativt bedömer att främmande material/implantat kan behöva användas och sättas in i fysiologiskt icke bakteriekolonialiserad vävnad, skall genomgå förberedelse med två eller tre dubbelduschar med klorhexidin (Descutan®). Exempel på sådana behandlingar som opereras av eller vårdas på Kirurgi Sahlgrenska är.

Åtgärd	Antal dubbelduschar
Bräckkirurgi med planerad inläggning av nät	2
Känd/misstanke om MRSA smitta/andra multiresistenta bakterier	2
Gastric PM	3
Thoracoplastik	3
Samoperation med andra verksamheter, kärl, ort, plastik och neuro.	3
Implantatkirurgi bröst	3
Operationer där anmälade läkare i Orbit specifikt anger att klorhexidindusch skall göras	Enl. ord.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Skör akutpatient som har stort omvårdnadsbehov och behöver hjälp med duschning, där risk finns att operationen inte kommer att utföras inom 24 tim.	2
---	---

Uppföljning, utvärdering och revision

Avsteg från rutinen dokumenteras i Orbit. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Artikelgranskning och evidensgradering

Chlorhexidine wash prior to clean surgical procedures, Rahm C, Adlerberth I, Erichsen Andersson A, Freadrich K, Jivegård L, Kullgren A, Svanberg T, Wold A, Sjögren P, Published November 2015

[Vårdhandboken, Operationssjukvård, Preoperativ vård](#)

Denna rutin är ett avsteg från rutin [Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi Sahlgrenska

Innehållsansvar: Magdalena Granung, (maggr),
Verksamhetsutvecklare

Godkänd av: Andreas Muth, (andmu), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9785-1904528390-147

Version: 6.0

Giltig från: 2026-03-24

Giltig till: 2028-03-16